

Instytut Pamięci Narodowej - Warszawa

<https://warszawa.ipn.gov.pl/waw/armia-czerwona-na-ziemi/97809,Jerzy-Autuchiewicz-Wy-polskie-mordy-w-as-wszystkich-nada-ubic-Armia-Czerwona-na-B.html>
31.05.2026, 19:50

Jerzy Autuchiewicz: „Wy polskie mordy, was wszystkich nada ubić” Armia Czerwona na Białostocczyźnie w latach 1944-1945

Latem 1944 r. Armia Czerwona w ramach operacji „Bagration” w spektakularny sposób rozbiła niemiecką Grupę Armii „Środek” i parła na zachód w niespotykanym dotąd tempie. Wkrótce wkroczyła na teren przedwojennego województwa białostockiego. 27 lipca 1944 r. sowieckie oddziały zajęły Białystok. Do końca września front ustabilizował się na linii rzek Narew - Biebrza - Kanał Augustowski - Czarna Hańcza.

05.05.2020

Żołnierze polscy i radzieccy w przyjacielskiej rozmowie, Białystok, sierpień 1944 r.

Żołnierze polscy i sowieccy. Białystok, sierpień 1944 r. (zdjęcie pochodzi z książki: Władysław Góra, Polska Rzeczpospolita Ludowa 1944-1974, Warszawa 1976).

Na sowieckich bagnietach przyniesione zostały również nowe władze. Polscy komuniści bez wsparcia Sowietów nie mieli żadnych realnych szans, aby zdobyć i utrzymać władzę. Od samego początku propaganda przedstawiała Armię Czerwoną jako wyzwolicielkę, mocno akcentując braterstwo broni i wspólną walkę Ludowego Wojska Polskiego i Armii Czerwonej z niemieckim okupantem. Przekaz ten nie był jednak w stanie skutecznie dotrzeć do społeczeństwa, które wcześniej doświadczyło już okupacji „za pierwszego Sowietą”. Radość z wypędzenia Niemców mieszała się z niepokojem, co do zachowania się Sowietów. Lęk był tym większy, że początkowo

nie było nawet pewne, czy Białostoczczyzna znajdzie się w granicach Polski, czy też również te ziemie przywłaszczy sobie ZSRS.

Żołnierze polscy i radziecy w przyjacielskiej rozmowie, Białystok, sierpień 1944 r.

Żołnierze polscy i sowiecy. Białystok, sierpień 1944 r. (zdjęcie pochodzi z książki: Władysław Góra, Polska Rzeczpospolita Ludowa 1944-1974, Warszawa 1976).

Pliki do pobrania

[Jerzy Autuchiewicz: „Wy polskie mordy, was wszystkich nada ubić” Armia Czerwona na Białostoczczyźnie w latach 1944-1945 \(pdf, 548.97 KB\)](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)